

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

„ 1/2 „ 1 „ 60 „

„ 1/4 „ — „ 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

„ 1/2 „ 3 „

— 0 —

Numeri singuratici se vând
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

ADRESA:

„RĂVAȘUL“
CLUJ, — KOLOŠVÁR
6. JÓKAI-UTCA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DAIANU

La sfârșitul anului școlastic.

Să închid ușile școlaelor, în cari bărbații cei sirguincioși și cu adevărată chemare 8, 9 ori 10 luni au lucrat din răsuferință, ca celor încredințați grijei lor să le deie o astfel de creștere, cât să fie în stare a-și agonisi în mod cinstit pâinea de toate zilele și să fie folositori nu numai lor, ci și societății, statului, bisericii și neamului. Băieții, cari au învățat în străini și și-au împlinit datorițele, pleacă cu voie și bucurie la vetrele părințești, să se recreeze și să spună părinților, că nu s'au înșelat în așteptări nici nu le-au fost zadarnice jertfele. Cei răi, cari nici grije n'au avut de carte, cari și-au petrecut vremea în lenevire și jocuri, încă merg acasă, dar nu spre bucuria, ci spre întristarea părinților, cari văzând secerișul slab al băieților lor simțesc amar toate greutatele purtate pentru fericirea acelorora.

În jurul școlaelor populare, cari mai mult ne interesează, încă e liniște. S'au terminat esamenele spre bucuria pruncilor, dintre cari unii de loc, alții numai preste vreme îndelungată vor trebui să meargă iar la școală. Să bucură și părinții, putând neîmpedecați, să întrebuinteze puterile și istețimea băieților la lucrurile lor.

Cum a fost peste tot rezultatul învățământului popular în anul acesta școlastic, e greu de spus. Din datele statistice, ce se vor compune se va ști în curând, câți băieți au cercetat școală și câți n'au cercetat-o: pentru boală trupească ori sufletească, pentru sărăcie ori pentru îndărătnicia părinților. Cu greu se va putea ști însă, că jertfele aduse întrucât au contribuit la împuținarea analfabeților, la îndreptatea moravurilor, la întărirea voinței spre bine, și la cultivarea dragostei adevărate față de Dum-

nezeu și de de-aproapele. Aceasta se va ști numai mai târziu, când băieții de azi vor trebui zilnic să deie probe despre cele învățate în școală. Atunci, când ca bărbați în vârtejul ademenirilor, al grijilor și greutăților vieții vor da probe despre hărnicia și cruțarea lor, despre tăria caracterului, și despre dragostea și alipirea neclătită față de biserică și de neamul nostru. Atunci, când vom esperia, că ce au învățat nu voiesc să uite, ci se nisuesc să-și înmulțească cunoștințele câștigate în școală, ca astfel să poată trăi cu înțelepciune și în necasuri să știe afla căile, ce duc la mântuire și nu la ruină.

Împrejurările de acum ne dau puțină garanță, că se va ajunge rezultatul acesta. Planul de învățământ, având în vedere aproape numai dezvoltarea minții, cere prea multe cunoștințe dela băiat, iar învățătorul, ca să facă destul legii, încarcă prea tare mintea învățăcelului, de unde vine, că cei mai slabi mai mult se timpesc, decât se se agereze la minte și, dacă aceasta nu se întâmplă, de regulă ursec cartea și școala în toată viața. Însași legea e de vină, că în părinți n'a crescut interesul și în băieți nu se întărește dragostea pentru școală, fiind-că școala nu dă creșterea morală și pregătirea practică, de care au lipsă în viață. Pe lângă toată învățătura se înmulțesc oamenii de nimica, fără caracter și imorali și cerșitorii, cărorora nu le place lucrul și pe lângă toată învățătura, putem zice, că modul de traiu nu s'a îmbunătățit și țeranul nostru nu și-a schimbat modul de cultivare a pământului.

Proiectul nou despre învățământul popular, trecut acum prin două site: a învățaților mari și în 17 și 18 l. c. și prin a 39 dascăli maghiari nu numai că nu va îndrepta reul, ci-l va mai înăspri

pentru băieții români, întru-cât vor fi siliți să se îndoape cu cuvinte maghiare și mai mult ca până acum. Învățătorii, trecând proiectul în formă de lege, și mai puțin se vor îngriji de adevărata creștere, pentru-că toată silința lor va fi să învețe pe băieți ungurește, știind, că altcum își pierd postul.

Altă împrejurare, care contribuie, ca școala să nu producă roadele, ce ar trebui se ni le dee, e și lipsa de așezăminte culturale, din cari să iese lumină și căldură. În cari poporul se se desvoalte, atât la minte cât și la suflet, și să-și îndrepte natura stricată și moravurile rele spre bine. Dacă băietul ar vedea, că în familie e ordine, ascultare, cruțare, muncă sirguincioasă și moravuri bune și ar esperia și la alții tot acelea, școala ar putea arăta și va arăta rezultate foarte mari și în casul, când legea ar fi mai rea de cum este.

După ce noauă nu ne stă în putință să schimbăm legea, nici să oprim aducerea unei legi și mai rele, ce se plănuește, în interesul nostru binepriceput e, să facem ceea ce ne stă în putință și ce atarnă numai dela voința noastră. Să ne organizăm în societăți culturale și morale sub scutul bisericii. Se facem societăți și reuniuni de felul acesta deja cu băieții de școală și deosebit cu băieții dela școli străine. Să înființăm în fiecare comună biblioteci populare, cari să deie îndemn și nutremânt deosebit tinerilor pentru dezvoltare și să înființăm reuniuni religioase, cari se curățe păcatele și se întărească virtuțile.

Când vom avea astfel de reuniuni și nu mai atunci, vascădea nrul neștiutorilor de carte, vom fi pricepuți la traiul vieții și adevărata dragoste de neamul și legea noastră să va adăposti în inimile noastre. Nu mai atunci își va aduce școala roadele sale și jertfele aduse nu vor fi zadarnice.

FOIȚA RĂVAȘULUI

LA BEIUȘ

E noapte târzie...

Dela gară trag direct la internatul de băieți. Pe strade pretutindeni întunec și o liniște de mormânt... În întunecul negru al nopții o singură fereastră mai arunca lumină...

Razele ei slabe se resfrângeau în apa lină, ce cu'n tainic și dulce murmur se rostogolea la vale. Era fereastră octavanilor...

Inghemuiți în jurul unei lampe, învățau și se chinuiau pentru esamenul poate cel mai greu din viață: pentru matură.

Pe fețele lor palide puteai ceti grija și frica de esamen... Câte nopți neadormite, câte momente dulci din viața lor de student n'au fost jertfite... pentru matură...

Orologiul din turnul bisericii bate miezul nopții...

Glasul lui melancolic se pierde din ce în ce în liniștea adâncă... Lampa octavanilor se stinge... Rectorul simpatic al seminarului — și densul — mă părăsește... În taina nopții mai aud nește șoapte dulci de: »Dormi în pace« și »Noapte bună!«... Și apoi rămăsesem singur singurel cu întunecul nopții...

Dar nu putuiu adormi...

Imi veni în minte copilăria și viața mea de student... din internat. Imi veni în minte cu câtă cucernicie rosteam ruga de sară sărutând lung icoana Maicei Domnului, ce o aveam la căpătâiul patului și apoi închideam pleoapele spre odihnă... *Mă lovi o sfântă și tainică evlavie față de viața de odinioară din internat!...*

Și-mi veni în minte trecutul meu întreg... copilăria întreagă...

Și mă simțiu atât de bine și fericit între acestea ziduri liniștite și retrase de ochiul și sgomotul lumii... O pace sfântă imi cuprinse sufletul sbuciumat... Și o lume noauă și o viață mai simplă, mai tihnită, mai sfântă par'că trăiam între zidurile aceste modeste ale științei...

Gândindu-mă earăși la icoana Maicei Domnului în fine adormii!...

Și avui un somn dulce și visuri senine de copil... întocmai ca pe vremuri...

Des de dimineață mă deștepta sgomotul studentimei, ce alerga cu cartea în mână sus și în jos prin coridoare... Clopotul internatului suna apoi pentru rugă. Și »Impărate Ceresc Mângăitorule« resuna de pe buzele elevilor.

Era doar zi de esamen... zi de seceriș... Și rugăciuni și imnuri de laudă cuvine-se se se aduca Atotputernicului Tată în semn de mulțumită!...

Și era o zi frumoasă, senină, caldă...

Beiușul întreg părea, că e în haină de sərbătoare... Cu frunză verde era decorat gimnasiul și internatele... Bucurie mare putea-i ceti în ochii tuturor, dar mai ales pe fețele fragede ale fetițelor din internatul Pavelian se reoglinda o veselie senină, cerească...

Imbrăcate în haine albe așteptau pe episcopul iubit al Orăzii-mari, pe Dr. D. Radu, ca să asiste la serbarea lor dela sfârșitul anului școlar.

Și o lume distinsă românească se adunase în sala cea mare de lângă capela internatului.

Pe fețele profesoarelor și a profesorilor — ce alergau cu o gentileță prevenitoare să întâmpine și să conducă oaspeții în sala festivă, — vedeai întipărită îndestulirea și fericirea.

Serbarea aceasta era doar încoronarea muncii lor... Și grea și sublimă muncă au săvârșit în decursul anului... Au săvârșit munca cea mai sublimă și mai sfântă din lume: creșterea — educația — unor Româncuțe, cari la rândul lor vor fi mame.

»Și dacă voiești Tu neam românesc«, — zice un cronicar de al nostru, — »să ai un viitor mai bun, mai senin, mai sfânt, crește-ți înaintea de toate mame bune. Reformează — creșterea — educația — femeii și vei reforma și schimba fața lumii și a sorții tale!«...

Programa draguță a serbării se începu cu ouvertura frumoasă a lui Keller, executată la pian de domnișoarele eleve: A. Cismaș, H. Monția, L. Szabó și V. Selăgian cl. IV. civ.

Agentura generală din Cluj a băncii de asigurare „TRANSSYLVANIA“

primește și efectuează oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murăș-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmăș, Bihor, Marameș.

Asigură mai ieftin contra focului și exploziunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obicnuite, anume: capitale pentru casuri de moarte, pe viață, de zestre, rente etc.

Asigurări populare fără cerțare medicală până la 1200 coroane.

Asigurări pe cheltuielile înmormântării, contra grindinei, sămănturi de tot felul, nutrețuri etc.

„Transsylvania“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 de ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619'84 fil., ear pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162'98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10'2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țară dela

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, piața „Emke-tér“ Nr. 16.

precum și dela agenturile locale și cerțuale din comunele mai mari.

Teodor Boca Someșeanul, Cluj (Kolozsvár), Str. Ferencz-József 75

este încredințat pentru întreaga Ungaria din partea societății »Matia Corvin« cu vânzarea **Enciclopediei Române** completă și legată în lux — cu prețul de 70 cor. Prețul se poate plăti și în rate lunare de 3 coroane.

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgârțuiri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke,« Frankfurt a. Main. 11—52.

„THE STANDARD“

fundată în anul 1825.

Efectuează

asigurări de viață

pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual Avere proprie
Cor.: 32,000.000 Cor.: 260,000.000

Dividende solvite Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000.000 Cor.: 520,000.000

Agentura generală pentru
Transilvania:

Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, strada Kosuth-Lajos nr. 4.
în palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:
Edimburg. (Anglia.)

43—.

Pentru sezonul de primăvară și vară recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară și vară.

Căpături de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de primăvară.

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

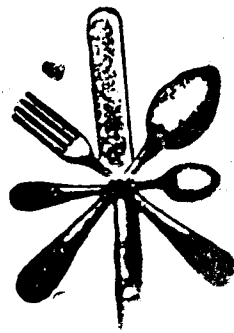
Căpături economice, cupțușite cu stofă.

Haine negre de salon și frac.

Mare deposit de vestminte pentru copil.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comande din provincia ca măsură e destul a trimite o haină veche.

20 (22—)

Gratis! O cumpănă de culină!

Pe prețuri fabulos de ieftine trimit din magazinul meu prea încarcat

mărfurile mele de argint mexican

renumite în toată lumea pentru eselența lor și anume:

6 cuțite de masă de argint mexican
6 linguri » » » » » »
6 furcuțe » » » » » »
12 cuțite de desert » » » »

6 furcuțe de desert de argint mexican
1 lingură mare de supă » »
1 lingură mare de lapte » »
2 feșnice elegante de salon » »

După ori-ce comandă 46 bucăți la oaltă costă numai **6 fl. 50 cr.** pe lângă asta dau ca present pe răspundere și gratis o cumpănă de culină, care arată bine până la 12½ chilogr. Argintul mexican e un metal de tot alb (și din lăuntru) pentru a cărui durabilitate și eselență calitate iau răspundere pe 25 ani. — Spediția se face trimițând banii înainte sau cu rambursă din magazinul european

3 fl. 40 cr. cu rambursă un vig de pânză de Scepusia pentru 6 cămeși bărbătești ori femești, 90 cm. lat. calitate eselență, garanție pe 6 ani; numeroase recunoștință.
4 fl. 50 cr. cu rambursă 3 metri de stofă modernă pentru un vestmânt bărbătesc elegant, în coloare după plac.

Pentru 5 coroane trimit 4½ chlgr. (cam 50 bucăți, puțin atinse) de **săpun fin de toaletă**, bine ales din săpun de rose, crini, lapte, scumpe, viorele, rezedă, jasmîn și lăcrimioare. Trimițând banii înainte ori cu rambursă spezează:

12—21 Casa centrală de mărfuri

DENKER JÓZSEF

Budapesta, Hernád u. 54

GEORGE BENDORFEAN

— Cluj (Kolozsvár) Rudolf u. 5. —

singurul măiestru tapețier român în Cluj, efectuează pe lângă cele mai moderate prețuri, prompt, solid și după cel mai fin gust ori ce lucrare de tapețierie și decorare. 3—3

Wilheim Ignác

ingenieur

Budapesta, VIII. Kender-u. 8.

Primește ori ce fel de
măsurare de pământ,

mappare,
arangeare de posesiune.

După acord marchează linia
căii ferate normale ori
înguste.

Prețuește moșii, esoperează și
valorează patente, pe lângă
onorar echitabil.

Ofertele sunt a se trimite la
adresa de mai sus.

42—50.

La autor în Blaj și la Administrația „Răvașului“ se află următoarele cărți:

1. »Predici populare pe toate Duminecile« de Gavril Pop, canonic (2 tomuri à 1 coroaă tomul) 2 cor. — fil.
2. »Predici populare pe sărbători« de Gavril Pop, canonic (1 tom) à 1 cor. — fil.
3. »Predici populare ocazionale« de G. Pop, (1 tom) à 1 cor. — fil.
4. »Istoria revelațiunii divine a testamentului nou« de Gavril Pop (4 broșuri à 50 fil. broșura) 2 cor. — fil.
5. »Tomis a Kempis« trad. din limba latină de G. Pop (1 fascicol) à cor. — 80 fil.
6. »Dicționar mitologic din mitologia greacă și latină« de Gavril Pop (fascicolul 1, 2 și 3 à 40 fileri fascicolul, iar al 4-lea fascicol à 20 fil.) 1 cor. — fil.
7. »Datinile Romanilor la înmormântări« de G. Pop, (1 fascicol) cor. — 20 fil.
8. »Cicero despre bătrânețe« (de senectute de Andr. Liviu, edată de Gavr. Pop (1 fasc.) 1 cor. — fil.

Preț scăzut.

Distins cu diplomă de onoare.

Bernáth E. Sándor magazin de mașini de cusut și biciclete; deposit de instrumente musicale. Liferantul poștei și telegrafului ung. reg.

Cluj—Kolozsvár (lângă podul Someșului.) Vind și în rate lunare și garantez 5 ani pentru mărfurile mele. — În atelierul meu mecanic, aranjat cu lumină electrică și motor, fac grabnic și cu preț moderat, reparaturi, suflări cu nichel, emailuri de deosebite colorii în baie și cuptoriul propriu.

Nr. Telefonului 412.

Liste de prețuri ilustrate trimit ori cui.

Cine comandează provocându-se la aceasta foaie asigură oare care % bisericeii române celei noue din Cluj! — 44 (8—)